

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

P9_TA(2021)0143

Προστασία του εδάφους

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 σχετικά με την προστασία του εδάφους (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 191,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την κλιματική αλλαγή,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Βιοποικιλότητα — η ανάγκη για επείγουσα δράση»,
- έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 1386/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, σχετικά με το γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας» (το «7ο ΠΔΠ») ⁽¹⁾, και το όραμά του για την περίοδο έως το 2050,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό πλαισίου προστασίας του εδάφους και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ (COM(2006)0232),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1986, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης ⁽⁷⁾ (οδηγία για τα νιτρικά ιόντα),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την κοινή θέση του Συμβουλίου που αφορά τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων ⁽⁸⁾, και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων ⁽⁹⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για τον υδράργυρο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1102/2008 ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 171.

⁽²⁾ ΕΕ L 156 της 25.6.2003, σ. 17.

⁽³⁾ ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 181 της 4.7.1986, σ. 6.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 71.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 137 της 24.5.2017, σ. 1.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 ⁽¹¹⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου ⁽¹²⁾,
- έχοντας υπόψη τις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την περίοδο 2019-2024, ιδίως όσον αφορά τη φιλοδοξία μηδενικής ρύπανσης για την Ευρώπη,
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (COM(2018)0392),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» (COM(2019)0640),
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για την έκδοση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030 (για ένα όγδοο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον) (COM(2020)0652),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» (COM(2020)0380),
- έχοντας υπόψη την «Έκθεση για την κατάσταση των παγκόσμιων εδαφικών πόρων» που δημοσιεύθηκε το 2015 από τη Διακυβερνητική Τεχνική Επιτροπή για το έδαφος (ITPS), την παγκόσμια εταιρική σχέση για το έδαφος (GSP) και τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας (FAO),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020 με τίτλο «Από το αγρόκτημα στο πιάτο — Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» (COM(2020)0381),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 13ης Φεβρουαρίου 2021, σχετικά με την εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος και τρέχουσες δραστηριότητες (COM(2021)0046),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, με τίτλο «Χάρτης πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη» (COM(2011)0571),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη» (COM(2020)0098),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Στρατηγική για τη βιωσιμότητα των χημικών προϊόντων — Για ένα περιβάλλον χωρίς τοξικές ουσίες» (COM(2020)0667),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2002, με τίτλο «Προς μια θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους» (COM(2002)0179),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 12ης Απριλίου 2012, με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τον περιορισμό, τον μετριασμό ή την αντιστάθμιση της σφράγισης του εδάφους» (SWD(2012)0101),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 19ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προς μια θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους» ⁽¹³⁾,

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 1.

⁽¹²⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 87 Ε της 7.4.2004, σ. 395.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με τη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους ⁽¹⁴⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 16ης Ιανουαρίου 2020, σχετικά με τη 15η σύνοδο της Διάσκεψης των μερών (COP15) της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα ⁽¹⁵⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 28ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης ⁽¹⁶⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 16ης Ιανουαρίου 2019, σχετικά με την ενωσιακή διαδικασία έγκρισης φυτοφαρμάκων ⁽¹⁷⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του, της 10ης Ιουλίου 2020, σχετικά με τη στρατηγική για τις χημικές ουσίες με στόχο τη βιωσιμότητα ⁽¹⁸⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, σχετικά με το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία ⁽¹⁹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Ιανουαρίου 2020, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ⁽²⁰⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με τη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους ⁽²¹⁾,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, της 19ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για την προστασία του εδάφους ⁽²²⁾,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Προς μια θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους» (COM(2002)0179) ⁽²³⁾,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, της 5ης Φεβρουαρίου 2021, σχετικά με την αγροοικολογία (CDR 3137/2020),
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 33/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης»,
- έχοντας υπόψη τον έλεγχο καταλληλότητας της ΕΕ για τη νομοθεσία της ΕΕ για τα ύδατα (SWD(2019)0439),
- έχοντας υπόψη την Ατζέντα για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) του ΟΗΕ για το 2030, και ιδίως τον ΣΒΑ 15 που αφορά την προστασία, την αποκατάσταση και την προώθηση της βιώσιμης χρήσης των χερσαίων οικοσυστημάτων, τη βιώσιμη διαχείριση των δασών, την καταπολέμηση της απερίμενης, την ανάσχεση και αντιστροφή της υποβάθμισης του εδάφους και την ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας,
- έχοντας υπόψη τον νέο «Χάρτη της Λειψίας — Η μετασχηματιστική ισχύς των πόλεων για το κοινό καλό» που εγκρίθηκε κατά την άτυπη υπουργική συνεδρίαση για αστικά θέματα στις 30 Νοεμβρίου 2020,
- έχοντας υπόψη τη Συμφωνία που συνήφθη κατά την 21η Διάσκεψη των μερών της Σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP21) στο Παρίσι, στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (η Συμφωνία του Παρισιού),
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμενης (UNCCD),
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα (UNCBD),

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 282 E της 6.11.2008, σ. 138.

⁽¹⁵⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0015.

⁽¹⁶⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0078.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ C 411 της 27.11.2020, σ. 48.

⁽¹⁸⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0201.

⁽¹⁹⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2021)0040.

⁽²⁰⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005.

⁽²¹⁾ ΕΕ C 282 E της 6.11.2008, σ. 138.

⁽²²⁾ ΕΕ C 17 της 19.1.2013, σ. 37.

⁽²³⁾ ΕΕ C 61 της 14.3.2003, σ. 49.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- έχοντας υπόψη την έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την υποβάθμιση και την αποκατάσταση του εδάφους που δημοσιεύθηκε στις 23 Μαρτίου 2018 από τη διακυβερνητική πλατφόρμα επιστημής-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IBPES),
 - έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), της 4ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές το 2020» (SOER 2020),
 - έχοντας υπόψη την έκθεση με τίτλο «Η κατάσταση του εδάφους στην Ευρώπη — Συμβολή του JRC στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος σχετικά με την κατάσταση και τις προοπτικές του περιβάλλοντος — SOER 2010», που δημοσιεύθηκε από την Επιτροπή και το Κοινό Κέντρο Ερευνών το 2012,
 - έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής επιτροπής για την κλιματική αλλαγή (IPCC) σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τη γη, που δημοσιεύτηκε στις 8 Αυγούστου 2019,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση του Γραφείου του ΟΗΕ για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (UNDRR), του 2018, με τίτλο «Οικονομικές απώλειες, φτώχεια & καταστροφές: 1998-2017»,
 - έχοντας υπόψη τις προφορικές ερωτήσεις προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με την προστασία του εδάφους (Ο-000024/2021 — Β9-0011/2021 και Ο-000023/2021 — Β9-0010/2021),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έδαφος αποτελεί ένα ουσιώδες, σύνθετο, πολυλειτουργικό και ζωντανό οικοσύστημα καίριας περιβαλλοντικής και κοινωνικοοικονομικής σημασίας, το οποίο επιτελεί ευρύ φάσμα βασικών λειτουργιών και παρέχει υπηρεσίες ζωτικής σημασίας για την ανθρώπινη ύπαρξη και την επιβίωση των οικοσυστημάτων, ώστε να μπορούν οι τωρινές και μελλοντικές γενιές να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εδάφη της Γης αποτελούν το μεγαλύτερο χερσαίο απόθεμα άνθρακα και περιέχουν περίπου 2 500 γιγατόνους άνθρακα (1 γιγατόνος = 1 δισεκατομμύριο μετρικοί τόνοι), ενώ υπάρχουν 800 γιγατόνοι στην ατμόσφαιρα και 560 γιγατόνοι στα ζώα και τα φυτά· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα υγιή εδάφη είναι κρίσιμης σημασίας για την κλιματική αλλαγή καθώς απομακρύνουν περίπου 25 % του ισοδύναμου άνθρακα που εκπέμπεται εξαιτίας της χρήσης ορυκτών καυσίμων ανά τον κόσμο σε ετήσια βάση· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα καλλιεργούμενα εδάφη ανά τον κόσμο έχουν απολέσει 50-70 % των αρχικών αποθεμάτων άνθρακά τους ⁽²⁴⁾·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν πάνω από 320 βασικοί τύποι εδάφους που έχουν ταυτοποιηθεί στην Ευρώπη, με τεράστιες φυσικές, χημικές και βιολογικές διαφοροποιήσεις στον καθέναν από αυτούς·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έδαφος συνιστά σημαντικό οικότοπο και γονιδιακή δεξαμενή καθώς φιλοξενεί το 25 % της παγκόσμιας βιοποικιλότητας, παρέχει βασικές υπηρεσίες οικοσυστήματος στις τοπικές κοινωνίες και σε διεθνές πλαίσιο, όπως η παροχή τροφίμων, παρέχει πρώτες ύλες, ρυθμίζει το κλίμα μέσω της δέσμευσης άνθρακα, συμβάλλει στον καθαρισμό των υδάτων, στη ρύθμιση των θρεπτικών ουσιών και στον έλεγχο επιβλαβών οργανισμών, χρησιμεύει ως πλατφόρμα για την υλοποίηση ανθρώπινων δραστηριοτήτων και συμβάλλει στην πρόληψη πλημμυρών και ξηρασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σχηματισμός του εδάφους αποτελεί μια από τις υπηρεσίες οικοσυστήματος που είναι γνωστό ότι ακολουθούν φθίνουσα πορεία στην Ευρώπη·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι αν και το έδαφος είναι πολύ δυναμικό, είναι επίσης πολύ ευαίσθητο και αποτελεί μη ανανεώσιμο, πεπερασμένο πόρο, δεδομένου του χρόνου που απαιτείται για τον σχηματισμό του εδάφους, με ρυθμό περίπου ενός εκατοστού επιφανειακού εδάφους ανά 1 000 έτη· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό καθιστά το έδαφος ιδιαίτερα πολύτιμο πόρο·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εδάφη διαδραματίζουν ρόλο στην ομορφιά των ευρωπαϊκών τοπίων μας, μαζί με τις δασικές εκτάσεις, τις ακτογραμμές, τις ορεινές περιοχές και όλα τα ευρωπαϊκά οικοσυστήματα·

⁽²⁴⁾ Schwartz, J.D. 2014. Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?, Yale Environment 360.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εδάφη που βρίσκονται κάτω από χορτολιβαδικές εκτάσεις και δάση συνιστούν καθαρή δεξαμενή άνθρακα, η οποία εκτιμάται ότι απομακρύνει έως και 80 εκατομμύρια τόνους άνθρακα ετησίως στην ΕΕ ⁽²⁵⁾· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι οι καλλιεργήσιμες και οι χορτολιβαδικές εκτάσεις της ΕΕ από κοινού αποτελούν καθαρές πηγές εκπομπών, οι οποίες το 2017 απελευθέρωσαν περίπου 75,3 εκατομμύρια τόνους ισοδύναμων διοξειδίου του άνθρακα (MtCO₂e) ⁽²⁶⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας κατέχουν, ως εκ τούτου, καίρια θέση προκειμένου να συμβάλουν στην απομάκρυνση του άνθρακα από την ατμόσφαιρα μέσω της δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα στα εδάφη και τη βιομάζα·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δομή και τα χαρακτηριστικά του εδάφους είναι το προϊόν του σχηματισμού του εδάφους, γεωμορφολογικών και γεωλογικών διαδικασιών που συντελούνται σε διάστημα χιλιετιών, γεγονός που το καθιστά μη ανανεώσιμο πόρο· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, είναι πολύ πιο αποδοτική σε σχέση με το κόστος η πρόληψη οποιουδήποτε είδους ζημίας στα στρώματα του εδάφους (διάβρωση, καταστροφή, υποβάθμιση, αλάτωση κ.λπ.) και μόλυνσης του εδάφους από ό,τι η προσπάθεια αποκατάστασης των λειτουργιών του·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι λειτουργίες του εδάφους εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη πλήρους βιοποικιλότητας του εδάφους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολυμορφία των επίγειων εδαφών παρουσιάζει σημαντικές συνδέσεις και ότι η βιοποικιλότητα του εδάφους συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό στα τοπικά επίπεδα πολυμορφίας της χλωρίδας·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία της βιοποικιλότητας του εδάφους δεν περιλαμβάνεται στα περισσότερα νομοθετήματα περί προστασίας του περιβάλλοντος (όπως η οδηγία για τους οικότοπους ή η οδηγία Natura 2000) και στη βασική νομοθεσία για την κοινή γεωργική πολιτική της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση ή η διατήρηση της βιοποικιλότητας του εδάφους συνιστά αποτελεσματική λύση που μπορεί να βοηθήσει στην αποκατάσταση του εδάφους και στην αντιμετώπιση της ρύπανσής του·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τόσο στην ΕΕ όσο και παγκοσμίως, η γη και το έδαφος εξακολουθούν να υποβαθμίζονται λόγω ενός ευρέος φάσματος ανθρώπινων δραστηριοτήτων, όπως η κακή διαχείριση και η αλλαγή της χρήσης της γης, οι μη βιώσιμες γεωργικές πρακτικές, η εγκατάλειψη της γης, η ρύπανση, οι μη βιώσιμες δασοκομικές πρακτικές και η σφράγιση του εδάφους, η απώλεια της βιοποικιλότητας και η κλιματική αλλαγή, συχνά σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, με αποτέλεσμα να μειώνονται οι δυνατότητες που έχει το έδαφος να παρέχει υπηρεσίες οικοσυστήματος για το σύνολο της κοινωνίας·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη δεν βρίσκονται σε καλό δρόμο για την τήρηση των διεθνών και ευρωπαϊκών δεσμεύσεων τους που αφορούν το έδαφος και τη γη, και ιδίως:
- α) για την καταπολέμηση της απερήμωσης, την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων γαιών και εδαφών, συμπεριλαμβανομένης της γης που πλήττεται από την απερήμωση, την ξηρασία και τις πλημμύρες, και για την προσπάθεια επίτευξης ενός ουδέτερου από πλευράς υποβάθμισης της γης κόσμου έως το 2030·
- β) για την επίτευξη του στόχου για μηδενική καθαρή δέσμευση γης ως το 2050 και τη μείωση της διάβρωσης, την αύξηση του οργανικού άνθρακα του εδάφους και την πρόοδο όσον αφορά τις εργασίες αποκατάστασης ως το 2020·
- γ) για τη βιώσιμη διαχείριση της γης στην ΕΕ, την κατάλληλη προστασία των εδαφών, και τη διασφάλιση ότι η αποκατάσταση των επιμολυσμένων σημείων θα επέλθει ως το 2020·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εδάφη διαδραματίζουν ζωτικής σημασίας ρόλο για τη διαχείριση των υδάτων, καθώς τα υγιή εδάφη με υψηλό επίπεδο οργανικής ύλης συμβάλλουν περισσότερο στα υδατικά συστήματα και στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υγρότοποι, οι τυρφώνες και οι αγροτικές ή αστικές λύσεις που βασίζονται στη φύση αποθηκεύουν και διηθούν όμβρια ύδατα, κάτι που επιτρέπει να γεμίζουν οι υδροφόροι ορίζοντες για την κάλυψη των αναγκών κατά τις περιόδους ξηρασίας και εμποδίζει τις συνδέσεις με τα συστήματα αποχέτευσης, κάτι που μειώνει τις διαρροές ακάθαρτων λυμάτων κατά τις περιόδους έντονων βροχοπτώσεων·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ΕΕ έχουν εντοπιστεί αρκετές κύριες απειλές για την καλή κατάσταση του εδάφους όπως: κλιματική αλλαγή, σφράγιση, διάβρωση του εδάφους, πλημμύρες και κατολισθήσεις, ξηρασία, υδρογεωλογική αστάθεια, απώλεια οργανικής ύλης του εδάφους, πυρκαγιές, καταγίδες, αλάτωση, μόλυνση, απώλεια βιοποικιλότητας του εδάφους, οξίνιση και απερήμωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία δεν μπορεί να ανταποκριθεί επαρκώς ή και καθόλου στις περισσότερες από αυτές τις συνεχιζόμενες διαδικασίες υποβάθμισης·

⁽²⁵⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *Soil Organic Carbon* (Οργανικός άνθρακας του εδάφους), 20 Φεβρουαρίου 2017. <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment>

⁽²⁶⁾ Ινστιτούτο Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής, *Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy* (Ενημέρωση σχετικά με την πολιτική για το κλίμα και το έδαφος: Καλύτερη ενσωμάτωση του εδάφους στην πολιτική της ΕΕ για το κλίμα), Οκτώβριος 2020 [https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20\(2020\)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961](https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961)

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- IE. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάβρωση του εδάφους επηρεάζει ποσοστό 25 % των γεωργικών εκτάσεων στην ΕΕ και ότι το ποσοστό αυξήθηκε κατά περίπου 20 % μεταξύ 2000 και 2010· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάβρωση του εδάφους προκαλεί απώλεια γεωργικής παραγωγής που υπολογίζεται σε 1,25 δισεκατομμύρια EUR στην ΕΕ σε ετήσια βάση ⁽²⁷⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αποθέματα άνθρακα σε αρόσιμα επιφανειακά εδάφη μειώνονται και ότι η ΕΕ χάνει τους υγρότοπους και τους τυρφώνες της με σταθερούς ρυθμούς· λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλο μέρος των γεωργικών εκτάσεων της ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπο με αλάτωση και απερίθωση, με ποσοστό 32-36 % του ευρωπαϊκού υπεδάφους ⁽²⁸⁾ να κινδυνεύει ιδιαίτερα από συμπίεση·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάβρωση είναι ένα φυσικό φαινόμενο το οποίο μπορεί να προκαλέσει λασπορροές με ενίοτε καταστροφικές συνέπειες, όπως η εμφάνιση βαθιών χαραδρώσεων οι οποίες προκαλούν την απώλεια του γόνιμου επιφανειακού μανδύα του εδάφους, και ότι μακροπρόθεσμα η διάβρωση μπορεί να προκαλέσει υποβάθμιση του εδάφους και απώλεια καλλιεργήσιμης γης·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη βιώσιμη διαχείριση της γης και του εδάφους έχει αρκετές αρνητικές επιπτώσεις όχι μόνο για την επίγεια βιοποικιλότητα και τη βιοποικιλότητα των γλυκέων υδάτων αλλά και για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, καθώς επιφέρει αλλαγές στις υδρογραφικές συνθήκες, προκαλεί υπερβολικές συγκεντρώσεις θρεπτικών στοιχείων και ρύπων, και αυξάνει τις απώλειες και την υποβάθμιση των παράκτιων θαλάσσιων οικοσυστημάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις, η προστασία των ακτών φθίνει στην Ευρώπη, απειλώντας τη φυσική ικανότητα των παράκτιων οικοσυστημάτων να μειώνουν τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και των ακραίων καιρικών φαινομένων στις πλέον ευάλωτες παράκτιες ζώνες·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση γης τροποποιεί την ποιότητα και την ποσότητα των υπηρεσιών οικοσυστήματος προσαρμόζοντας το δυναμικό της γης και του εδάφους για την παροχή αυτών των υπηρεσιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κυριότεροι παράγοντες που προκαλούν την υποβάθμιση της γης και του εδάφους είναι οι μη βιώσιμες γεωργικές και δασοκομικές πρακτικές, η αστική επέκταση και η κλιματική αλλαγή ⁽²⁹⁾·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πληροφορίες σχετικά με το έδαφος στην Ευρώπη παραμένουν ανεπαρκείς και μη εναρμονισμένες· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό εμποδίζει την έγκριση των σχετικών αποφάσεων για την προστασία του εδάφους τόσο σε περιφερειακό όσο και σε τοπικό επίπεδο·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ευθύνη της ΕΕ για την προστασία του εδάφους δεν σταματά στα σύνορά της, καθώς η ζήτηση για εκτάσεις για εγκατάσταση, καλλιέργεια τροφίμων και παραγωγή βιομάζας αυξάνεται σε ολόκληρο τον κόσμο, και η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά τη ζήτηση, τη διάθεση και την υποβάθμιση της γης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ συμβάλλει στην υποβάθμιση της γης σε τρίτες χώρες ως καθαρός «εισαγωγέας» γης, η οποία εμπεριέχεται σε εισαγόμενα προϊόντα·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποβάθμιση της γης επιδεινώνει τις επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών και συμβάλλει σε κοινωνικά προβλήματα·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλα τμήματα της νότιας Ευρώπης αναμένεται να απερημωθούν ως το 2050 εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής και των ακατάλληλων γεωργικών αγρονομικών πρακτικών, εάν δεν αναληφθούν σοβαρές δράσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απειλή αυτή δεν αντιμετωπίζεται με συνέπεια, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στην ΕΕ ⁽³⁰⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αλάτωση επηρεάζει 3,8 εκατομμύρια εκτάρια γης της ΕΕ, με σοβαρή αλατότητα του εδάφους κατά μήκος των ακτογραμμών, ιδίως στη Μεσόγειο·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία του εδάφους στην Ευρώπη είναι απόρροια, επί του παρόντος, της προστασίας άλλων περιβαλλοντικών πόρων και είναι μερική και κατακερματισμένη σε πολλά μέσα πολιτικής, τα οποία στερούνται συντονισμού και συχνά είναι μη δεσμευτικά, σε επίπεδο ΕΕ, κρατών μελών και περιφερειών·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εθνικές πρωτοβουλίες προαιρετικού χαρακτήρα και τα υφιστάμενα εθνικά μέτρα είναι σημαντικά για την επίτευξη του στόχου για μεγαλύτερη προστασία του εδάφους, ωστόσο από μόνα τους έχουν αποδειχθεί ανεπαρκή, και ότι χρειάζονται μεγαλύτερες προσπάθειες για την πρόληψη της περαιτέρω υποβάθμισης, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης γης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την ύπαρξη θεματικής στρατηγικής για την προστασία του εδάφους, η υποβάθμιση του εδάφους συνεχίζεται σε ολόκληρη την ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι χρειάζονται επίσης διασυνοριακά μέτρα για τις καταστάσεις ή τα σοβαρά περιστατικά που σχετίζονται με τη ρύπανση·

⁽²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther>

⁽²⁸⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, *Evaluation of the 7th EAP* (Αξιολόγηση του 7ου ΠΔΠ) (SWD(2019)0181).

⁽²⁹⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *The European environment — state and outlook 2020* (Το ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές), 2019.

⁽³⁰⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, *Evaluation of the 7th EAP* (Αξιολόγηση του 7ου ΠΔΠ) (SWD(2019)0181).

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2018, δεσμεύθηκε 11πλάσια γη από εκείνη που επανακαλλιεργήθηκε ⁽³¹⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι χωρίς δεσμευτικά μέτρα για τον περιορισμό της δέσμευσης γης και την ενίσχυση της αποκατάστασης, της επανακαλλιέργειας και της ανακύκλωσης, θα είναι αδύνατο να επιτευχθεί ο στόχος για μηδενική καθαρή δέσμευση γης έως το 2050·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απουσία ενός ολοκληρωμένου, κατάλληλου, συνεκτικού και ολοκληρωμένου νομικού πλαισίου της ΕΕ για την προστασία της γης και του εδάφους της Ευρώπης συνιστά βασική έλλειψη που συμβάλλει στη συνεχή υποβάθμιση πολλών εδαφών εντός της Ένωσης, μειώνει την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων κινήτρων και μέτρων και περιορίζει την ικανότητα της Ευρώπης να επιτύχει την ατζέντα της για το περιβάλλον, τη βιώσιμη ανάπτυξη και το κλίμα, καθώς και τις διεθνείς δεσμεύσεις της· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια προηγούμενη προσπάθεια για τη θέσπιση νομικού πλαισίου για την προστασία του εδάφους στην ΕΕ ήταν ανεπιτυχής, καθώς αποσύρθηκε τον Μάιο του 2014, αφού εμποδίστηκε επί οκτώ έτη από μια μειοψηφία κρατών μελών στο Συμβούλιο· υπενθυμίζει την Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών «People4Soil», του 2016, η οποία υποστηριζόταν από 500 ευρωπαϊκούς φορείς και οργανισμούς, και η οποία καλούσε την ΕΕ να καταβάλει περισσότερες προσπάθειες για την προστασία του εδάφους·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρέχουσες τομεακές πολιτικές, για παράδειγμα η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ), δεν συμβάλλουν στον βαθμό που τους αναλογεί στην προστασία του εδάφους· λαμβάνοντας υπόψη ότι αν και η πλειονότητα των καλλιεργήσιμων εκτάσεων εμπίπτει στο καθεστώς της ΚΓΠ, αποτελεσματική προστασία κατά της διάβρωσης του εδάφους εφαρμόζεται κατά μέσο όρο σε λιγότερο από το ένα τέταρτο αυτών ⁽³²⁾·
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ποσοστό 80 % του αζώτου σπαταλάται και χάνεται στο περιβάλλον· λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπερβολική εναπόθεση αζώτου απειλεί την ποιότητα του αέρα, την ποιότητα των υδάτων, την κλιματική αλλαγή μέσω εκπομπών οξειδίων του αζώτου, την ποιότητα του εδάφους και τη βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβανομένης της διάδρασης και των δικτύων φυτών-επικονιαστών, και οδηγούν σε εξάντληση του στρατοσφαιρικού όζοντος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βελτίωση της αποδοτικής χρήσης του αζώτου όχι μόνο στηρίζει τους στόχους για το κλίμα, τη φύση και την υγεία, αλλά θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε εξοικονόμηση 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ ετησίως σε ολόκληρο τον κόσμο·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εντατικοποίηση της γεωργίας και η υπερβολική χρήση φυτοφαρμάκων προκαλούν μόλυνση του εδάφους από κατάλοιπα φυτοφαρμάκων, μεταξύ άλλων λόγω της μεγάλης παραμονής ορισμένων φυτοφαρμάκων στο έδαφος και της τοξικότητάς τους για είδη που δεν αποτελούν στόχους τους, και έχουν μακροχρόνιες επιπτώσεις στην υγεία του εδάφους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάχυτη ρύπανση από αγροχημικά συνιστά απειλή για το έδαφος·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία της ΕΕ είναι σχετικά ολοκληρωμένη όσον αφορά την προστασία των υδάτων, αλλά προσεγγίζει τον έλεγχο των ρύπων από τα εδάφη από την οπτική της προστασίας των υδάτων και όχι από εκείνη της ευρύτερης περιβαλλοντικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των ιδίων των εδαφών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ρύποι που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα μπορεί να έχουν έμμεσες επιδράσεις μέσω των εναποθέσεων τους στο έδαφος, κάτι που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα του εδάφους·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι από τα επιστημονικά στοιχεία έχει αποδειχθεί ότι το έδαφος και οι οργανισμοί του εκτίθενται σε μεγάλο βαθμό σε μείγμα χημικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων επίμονων και βιοσυσσωρευόμενων χημικών ουσιών, κατάλοιπων φυτοφαρμάκων, υδρογονανθράκων, βαρέων μετάλλων και διαλυτών και μειγμάτων αυτών, με αποτέλεσμα να προκαλείται υψηλός κίνδυνος χρόνιας τοξικότητας, η οποία ενδέχεται να τροποποιεί τη βιοποικιλότητα, να εμποδίζει την ανάκαμψη και να θέτει εμπόδια στις λειτουργίες οικοσυστήματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν εντοπιστεί περίπου 3 εκατομμύρια τοποθεσίες όπου ασκούνται δυνητικά μολυσματικές δραστηριότητες στην Ευρώπη, 340 000 εκ των οποίων αναμένεται να χρειαστούν αποκατάσταση ⁽³³⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχουν ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τη διάχυτη ρύπανση του εδάφους·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον ΕΟΠ, η απουσία κατάλληλης νομοθεσίας της ΕΕ για το έδαφος συμβάλλει στην υποβάθμιση του εδάφους στην Ευρώπη και ότι δεν είναι δυνατή η πρόοδος προς τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρώπη και παγκοσμίως εάν δεν αντιμετωπιστεί δεόντως το ζήτημα της γης και του εδάφους ⁽³⁴⁾·

⁽³¹⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *The European environment — state and outlook 2020* (Το ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές), 2019.

⁽³²⁾ Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010* (Ευρωπαϊκή γεωργική απογραφή 2010). [Στο Διαδίκτυο] URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural_census_2010 (στοιχεία Φεβρουαρίου 2014) — Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος του 19 % των καλλιεργήσιμων εκτάσεων με χειμερινές καλλιέργειες εδαφοκάλυψης, 21,5 % μειωμένη άροση και 4 % μηδενική καλλιέργεια.

⁽³³⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *Progress in Management of contaminated sites* (Πρόοδος στη διαχείριση μολυσμένων τοποθεσιών).

⁽³⁴⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *The European environment — state and outlook 2020* (Το ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές), 2019.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ποσοστό 95 % των τροφίμων μας παράγεται άμεσα ή έμμεσα από το έδαφός μας·
- ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την επανεξέταση των υφιστάμενων στοιχείων σχετικά με την κατάσταση των εδαφών της ΕΕ, ποσοστό περίπου 60-70 % των εδαφών στην ΕΕ δεν είναι υγιή, κατάσταση που οφείλεται στις τρέχουσες πρακτικές διαχείρισης, με ένα επιπλέον, άγνωστο επί του παρόντος ποσοστό εδαφών να μην είναι υγιή, λόγω προβλημάτων ρύπανσης που δεν έχουν ποσοτικοποιηθεί επαρκώς ⁽³⁵⁾·
- ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάβρωση του εδάφους από τα ύδατα και τον άνεμο εκτιμάται ότι επηρεάζει ποσοστό 22 % των ευρωπαϊκών εκτάσεων, και ότι περισσότερο από το ήμισυ των γεωργικών εκτάσεων στην ΕΕ εμφανίζει μέσο επίπεδο διάβρωσης υψηλότερο από εκείνο που μπορεί να αντικατασταθεί με φυσικά μέσα (που ισοδυναμεί με πάνω από έναν τόνο χαμένου εδάφους ανά έτος και ανά εκτάριο) ⁽³⁶⁾, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για χρήση βιώσιμων τεχνικών διαχείρισης για τα εδάφη·
- ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ποσοστό περίπου 25 % των αρδευόμενων γεωργικών εκτάσεων στην περιοχή της Μεσογείου εκτιμάται ότι επηρεάζονται από το αλάτι με αντίκτυπο στο γεωργικό δυναμικό· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ζήτημα της αλάτωσης δεν εξετάζεται επί του παρόντος από την υφιστάμενη νομοθεσία της ΕΕ ⁽³⁷⁾·
- ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απώλεια γόνιμων εκτάσεων εξαιτίας της αστικής ανάπτυξης μειώνει το δυναμικό παραγωγής υλικών και καυσίμων βιολογικής προέλευσης για την υποστήριξη μιας βιοοικονομίας με χαμηλές εκπομπές άνθρακα·
- ΛΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επενδύσεις για την αποφυγή της υποβάθμισης της γης και την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εκτάσεων είναι εύλογες από οικονομική άποψη διότι τα οφέλη τους υπερβαίνουν σε γενικές γραμμές κατά πολύ το κόστος τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι το κόστος της αποκατάστασης εκτιμάται ότι είναι δεκαπλάσιο από το κόστος της πρόληψης ⁽³⁸⁾·
- ΛΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έδαφος ανήκει ως επί το πλείστον σε ιδιώτες στην ΕΕ, κάτι το οποίο πρέπει να γίνεται σεβαστό, ενώ ταυτόχρονα το έδαφος αποτελεί κοινό αγαθό που είναι απαραίτητο για την παραγωγή τροφίμων και παρέχει βασικές υπηρεσίες οικοσυστήματος για όλη την κοινωνία και τη φύση· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι προς το δημόσιο συμφέρον να ενθαρρυνθούν οι χρήστες της γης να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για την πρόληψη της υποβάθμισης του εδάφους, τη διατήρηση και τη βιώσιμη διαχείρισή του για τις μελλοντικές γενιές· λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει, ως εκ τούτου, να εξεταστούν υποστηρικτικά μέτρα και περαιτέρω χρηματοδοτικά κίνητρα προκειμένου οι ιδιοκτήτες γης να προστατεύουν το έδαφος και τη γη·
- Μ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ανακύκλωση της γης πραγματοποιείται σε ποσοστό μόλις 13 % των έργων αστικής ανάπτυξης στην ΕΕ και ότι ο στόχος της ΕΕ για μηδενική καθαρή δέσμευση γης ως το 2050 είναι μάλλον απίθανο να επιτευχθεί εκτός εάν μειωθεί περαιτέρω ο ετήσιος ρυθμός δέσμευσης γης ή/και αυξηθεί η ανακύκλωση γης ⁽³⁹⁾·
- ΜΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποβάθμιση του εδάφους και της γης έχει εγγενείς διασυννοριακές πτυχές που συνδέονται, για παράδειγμα, με την κλιματική αλλαγή, την ποσότητα και την ποιότητα των υδάτων, και τη ρύπανση, για τις οποίες απαιτείται απόκριση σε επίπεδο ΕΕ, λήψη συγκεκριμένων μέτρων από τα κράτη μέλη και πολυμερής συνεργασία με τρίτες χώρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρακτικές υποβάθμισης του εδάφους σε μία χώρα μπορούν να προκαλέσουν κόστος που θα επιβαρύνει άλλο κράτος μέλος· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαφορές μεταξύ των εθνικών καθεστώτων προστασίας του εδάφους, π.χ. όσον αφορά την μόλυνση του εδάφους, μπορούν να επιβάλλουν στους φορείς εκμετάλλευσης πολύ διαφορετικές υποχρεώσεις και να επιφέρουν στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά·
- ΜΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εδάφη εκσκαφής ευθύνονταν για περισσότερους από 520 εκατομμύρια τόνους αποβλήτων το 2018 ⁽⁴⁰⁾ και ότι αποτελούν με διαφορά τη μεγαλύτερη πηγή αποβλήτων που παράγονται στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εδάφη εκσκαφής θεωρούνται επί του παρόντος απόβλητα βάσει του δικαίου της ΕΕ και, ως εκ τούτου, απορρίπτονται σε χώρους υγειονομικής ταφής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειονότητα των εδαφών δεν είναι μολυσμένα και θα μπορούσαν να επαναχρησιμοποιηθούν με ασφάλεια εάν εφαρμόζονταν ένας στόχος ανάκτησης σε συνδυασμό με ολοκληρωμένο σύστημα ανιχνευσιμότητας·

⁽³⁵⁾ Veerman, C., et al. (2020), *Caring for Soil is Caring for Life* (Η φροντίδα του εδάφους είναι φροντίδα της ζωής). Στην ενδιάμεση έκθεση του συμβουλίου αποστολής για την υγεία του εδάφους και τα τρόφιμα· Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Βρυξέλλες, Βέλγιο· σ. 52.

⁽³⁶⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, *Evaluation of the 7th EAP* (Αξιολόγηση του 7ου ΠΔΠ) (SWD(2019)0181).

⁽³⁷⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, *Evaluation of the 7th EAP* (Αξιολόγηση του 7ου ΠΔΠ) (SWD(2019)0181).

⁽³⁸⁾ Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES), *The IPBES assessment report on land degradation and restoration* (Η έκθεση αξιολόγησης της IPBES για την υποβάθμιση και την αποκατάσταση του εδάφους), 2018.

⁽³⁹⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *The European environment — state and outlook 2020* (Το ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές), 2019.

⁽⁴⁰⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

- ΜΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια συνεκτική και επαρκής πολιτική της ΕΕ για την προστασία του εδάφους αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη των ΣΒΑ, της Συμφωνίας του Παρισιού και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ιδίως δε του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας, της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα, του φιλόδοξου στόχου για μηδενική ρύπανση, της στρατηγικής για τη βιοοικονομία, καθώς και για την αντιμετώπιση άλλων βασικών περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων·
- ΜΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τακτικά επικαιροποιούμενα, εναρμονισμένα και ανοιχτά δεδομένα και πληροφορίες για το έδαφος αποτελούν προϋπόθεση για την επίτευξη καλύτερων πολιτικών που θα βασίζονται σε δεδομένα και αποδεικτικά στοιχεία για την προστασία των εδαφικών πόρων σε επίπεδο ΕΕ και εθνικό επίπεδο·
- ΜΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι με τη γνωμοδότησή της, της 5ης Φεβρουαρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει νέα ευρωπαϊκή οδηγία για τα γεωργικά εδάφη προκειμένου να παρεμποδιστεί η μείωση των οργανικών υλών, να μπει τέλος στη διάβρωση και να τεθεί σε προτεραιότητα η ζωή του εδάφους στο πλαίσιο των γεωργικών πρακτικών ⁽⁴¹⁾·
- ΜΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επισιτιστική ασφάλεια εξαρτάται από την ασφάλεια του εδάφους και ότι οποιαδήποτε πρακτική θέτει σε κίνδυνο την υγεία του εδάφους συνιστά απειλή για την επισιτιστική ασφάλεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότερο υγιή εδάφη παράγουν περισσότερο υγιεινά τρόφιμα·
- ΜΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άρθρα 4 και 191 ΣΛΕΕ κατοχυρώνουν τις βασικές αρχές της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ και ότι με αυτά θεσπίζεται κοινή αρμοδιότητα στον εν λόγω τομέα·
- ΜΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δασικά εδάφη αποτελούν το ήμισυ των εδαφών στην ΕΕ και ότι η βιοποικιλότητα και η υγεία των δασών μπορούν να συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην υγεία του εδάφους·
1. τονίζει τη σημασία της προστασίας του εδάφους και της προώθησης υγιών εδαφών στην Ένωση, δεδομένου ότι συνεχίζεται η υποβάθμιση αυτού του ζώντος οικοσυστήματος, στοιχείου της βιοποικιλότητας και μη ανανεώσιμου πόρου, παρά το γεγονός ότι έχουν ληφθεί περιορισμένα και άνισα μέτρα σε ορισμένα κράτη μέλη· τονίζει το κόστος που έχει για την Ένωση η αδράνεια όσον αφορά την υποβάθμιση του εδάφους, που εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 50 δισεκατομμύρια EUR ετησίως·
 2. υπογραμμίζει τον πολυλειτουργικό ρόλο του εδάφους (παροχή τροφίμων, δεξαμενή άνθρακα, πλατφόρμα για τις ανθρώπινες δραστηριότητες, παραγωγή βιομάζας, δεξαμενή βιοποικιλότητας, πρόληψη πλημμυρών και ξηρασίας, πηγή πρώτων υλών, φαρμακευτικών ουσιών και γενετικών πόρων, κύκλος του νερού και των θρεπτικών στοιχείων, αποθήκευση και φιλτράρισμα, διατήρηση γεωλογικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς, κ.λπ.) και την απορρέουσα ανάγκη προστασίας, βιώσιμης διαχείρισης και αποκατάστασής του, και διαφύλαξης της ικανότητάς του για εκπλήρωση των πολλαπλών ρόλων του μέσω σταθερών ευρωπαϊκών και διασυνοριακών επιπέδων ενδοκοινωνικής συνεργασίας και συνεργασίας με τρίτες χώρες·
 3. θεωρεί ότι τα υγιή εδάφη αποτελούν βάση για θρεπτικά και ασφαλή τρόφιμα και προϋπόθεση για βιώσιμη παραγωγή τροφίμων·
 4. τονίζει ότι τα υγιή εδάφη είναι απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, όπως η κλιματική ουδετερότητα, η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, η φιλοδοξία μηδενικής ρύπανσης για ένα μη τοξικό περιβάλλον, τα υγιεινά και βιώσιμα συστήματα τροφίμων και ένα ανθεκτικό περιβάλλον·
 5. πιστεύει ότι τα εδάφη θα πρέπει να λαμβάνουν ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», της δασικής στρατηγικής της ΕΕ, της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και του σχεδίου δράσης μηδενικής ρύπανσης για τα ύδατα, τον αέρα και το έδαφος· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να εξετάσει όλες τις πηγές μόλυνσης του εδάφους στο επικείμενο σχέδιο δράσης για τη μηδενική ρύπανση και στην αναθεωρημένη οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές·
 6. επικροτεί την ένταξη της προστασίας και της αποκατάστασης του εδάφους στους θεματικούς στόχους προτεραιότητας του 8ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον·
 7. αναγνωρίζει τη μεταβλητότητα των εδαφών στην Ένωση και την ανάγκη για στοχευμένες λύσεις πολιτικής και προσεγγίσεις βιώσιμης διαχείρισης του εδάφους ειδικές για το περιβάλλον, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία τους μέσω κοινών προσπαθειών σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών όσον αφορά το περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και το επίπεδο αγροτεμαχίων, των διασυνοριακών επιπτώσεων της υποβάθμισης του εδάφους και της γης, καθώς και της ανάγκης να καθιερωθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους οικονομικούς φορείς·

⁽⁴¹⁾ CDR 3137/2020.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

8. υπογραμμίζει τους κινδύνους που απορρέουν από την απουσία ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών και των διαφορετικών καθεστώτων προστασίας του εδάφους σε αυτά για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς που θα πρέπει να εξεταστούν σε επίπεδο Ένωσης, για να αποφευχθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων· υπογραμμίζει ότι το νέο πλαίσιο θα αναφέρεται στο πρόβλημα της έλλειψης ασφάλειας δικαίου για τις εταιρείες και ότι έχει μεγάλες δυνατότητες για τόνωση του θεμιτού ανταγωνισμού στον ιδιωτικό τομέα, την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και τεχνολογίας και την ενίσχυση της εξαγωγής τεχνολογιών εκτός της Ένωσης·

9. τονίζει ότι το έδαφος, το οποίο συνιστά κοινό πόρο, δεν καλύπτεται από ειδική νομοθεσία σε αντίθεση με τον αέρα ή το νερό· χαιρετίζει, συνεπώς, τη φιλοδοξία της Επιτροπής να προτείνει ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία του εδάφους·

10. καλεί την Επιτροπή να σχεδιάσει ένα κοινό νομικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ, με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, για την προστασία και τη βιώσιμη χρήση του εδάφους, το οποίο θα εξετάζει όλες τις μείζονες απειλές για το έδαφος και θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- α) κοινό ορισμό του τι συνιστά έδαφος, των λειτουργιών του, και των κριτηρίων για την καλή κατάσταση και βιώσιμη διαχείρισή του·
- β) στόχους, δείκτες, συμπεριλαμβανομένων εναρμονισμένων δεικτών, και μεθοδολογία για τη συνεχή παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση του εδάφους·
- γ) μετρήσιμους ενδιάμεσους και τελικούς στόχους με εναρμονισμένα σύνολα δεδομένων και μέτρα για την αντιμετώπιση όλων των εντοπιζόμενων απειλών και κατάλληλα χρονοδιαγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές που αποκομίστηκαν από τις προσπάθειες των «πρωτοπόρων» και με σεβασμό των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας γης·
- δ) αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών·
- ε) μηχανισμό για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και κατάρτισης, καθώς και κατάλληλα μέτρα ελέγχου·
- στ) επαρκείς οικονομικούς πόρους·
- ζ) αποτελεσματική ενσωμάτωση στους σχετικούς στόχους και μέσα πολιτικής·

11. καλεί την Επιτροπή να συνοδεύσει τη νομοθετική πρότασή της με εις βάθος μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων, βασισμένης σε επιστημονικά δεδομένα, που θα αναλύει τόσο το κόστος της ανάληψης δράσης όσο και εκείνο της μη δράσης από την άποψη του άμεσου και μακροχρόνιου αντίκτυπου στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία, στην εσωτερική αγορά και στη γενικότερη βιωσιμότητα·

12. επισημαίνει ότι το κοινό πλαίσιο θα περιλαμβάνει επίσης διατάξεις σχετικά με τη χαρτογράφηση των περιοχών κινδύνου και των μολυσμένων και εγκαταλελειμμένων και ερημωμένων εκτάσεων, καθώς και σχετικά με την απολύμανση των μολυσμένων εκτάσεων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και να προτείνουν μηχανισμό για την αποκατάσταση των «ορφανών» εκτάσεων· θεωρεί ότι η αποκατάσταση των εν λόγω εκτάσεων θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς·

13. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής πρότασης για κοινό κατάλογο δραστηριοτήτων που μπορούν να έχουν σημαντικό δυναμικό πρόκλησης μόλυνσης του εδάφους, ο οποίος θα δημιουργηθεί από ολοκληρωμένους καταλόγους σε εθνικό επίπεδο· τονίζει ότι ο εν λόγω κατάλογος θα πρέπει να είναι διαθέσιμος στο κοινό και να επικαιροποιείται τακτικά· καλεί ακόμα την Επιτροπή να διευκολύνει την εναρμόνιση των μεθοδολογιών αξιολόγησης κινδύνου για τις μολυσμένες εκτάσεις·

14. πιστεύει ότι οι παλαιότερες προσπάθειες των κρατών μελών για τον εντοπισμό των μολυσμένων εκτάσεων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη· υπογραμμίζει ότι ο εντοπισμός των μολυσμένων εκτάσεων που αντικατοπτρίζονται στα εθνικά μητρώα θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά και να καθίσταται διαθέσιμος για δημόσια διαβούλευση· πιστεύει ακόμα ότι πρέπει να εγκριθούν διατάξεις στα κράτη μέλη προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα μέρη σε συναλλαγές με αντικείμενο εκτάσεις γης έχουν γνώση της κατάστασης του εδάφους και είναι σε θέση να κάνουν τεκμηριωμένες επιλογές·

15. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει σε αυτό το κοινό πλαίσιο αποτελεσματικά μέτρα για την πρόληψη ή/και την ελαχιστοποίηση της σφράγισης του εδάφους και κάθε άλλης χρήσης της γης που επηρεάζει την απόδοση του εδάφους, δίνοντας προτεραιότητα στην ανακύκλωση εγκαταλελειμμένων γαιών και εδαφών και την ανακύκλωση εγκαταλελειμμένων εκτάσεων έναντι της χρήσης διαπερατού εδάφους, με στόχο την επίτευξη του στόχου της μη υποβάθμισης της γης έως το 2030 και της μηδενικής καθαρής δέσμευσης γης το αργότερο έως το 2050, με έναν ενδιάμεσο στόχο για το 2030, με σκοπό την επίτευξη μιας κυκλικής οικονομίας, καθώς και την ένταξη του δικαιώματος αποτελεσματικής και χωρίς αποκλεισμούς δημόσιας συμμετοχής και διαβούλευσης σχετικά με τον χωροταξικό σχεδιασμό και την πρόταση μέτρων που προβλέπουν τεχνικές κατασκευής και αποστράγγισης που θα επέτρεπαν τη διατήρηση όσο το δυνατόν περισσότερων λειτουργιών του εδάφους σε περίπτωση σφράγισης·

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

16. καλεί την Επιτροπή να επικαιροποιήσει τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τον περιορισμό, τον μετριασμό ή την αποκατάσταση της σφράγισης του εδάφους σύμφωνα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
17. ζητεί τη μέτρηση των κατελιγμένων ή/και σφραγισμένων εκτάσεων και της αντίστοιχης απώλειας υπηρεσιών οικοσυστήματος και οικολογικής συνδεσιμότητας· ζητεί να ληφθούν υπόψη αυτές οι πτυχές και να λάβουν δέουσα αποζημίωση στο πλαίσιο των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των στρατηγικών εκτιμήσεων επιπτώσεων των έργων και των προγραμμάτων·
18. τονίζει ότι η προστασία, η κυκλική και η βιώσιμη χρήση και αποκατάσταση του εδάφους πρέπει να ενσωματωθούν και να εναρμονιστούν σε όλες τις σχετικές τομεακές πολιτικές της ΕΕ, προκειμένου να αποτραπεί η περαιτέρω υποβάθμιση, να εξασφαλιστεί ένα συνεκτικό υψηλό επίπεδο προστασίας και αποκατάσταση όπου αυτό είναι δυνατό, και να αποφευχθούν επικαλύψεις, ανακολουθίες και ασυνέπειες μεταξύ της νομοθεσίας και των πολιτικών της ΕΕ· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να επανεξετάσει τις σχετικές πολιτικές προκειμένου να διασφαλίσει τη συνοχή της πολιτικής με την προστασία του εδάφους⁽⁴²⁾·
19. θεωρεί ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να παρέχει τις προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της παραγωγικότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών των εδαφών· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εισαγάγουν συνεκτικά μέτρα προστασίας του εδάφους στα εθνικά στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ και να διασφαλίσουν την ευρεία χρήση αγρονομικών πρακτικών που βασίζονται στην αγροοικολογία· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει εάν τα εθνικά στρατηγικά σχέδια στο πλαίσιο της ΚΓΠ διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του εδάφους και να προωθήσει δράσεις για την αναγέννηση των υποβαθμισμένων γεωργικών εδαφών· ζητεί να ληφθούν μέτρα για την προώθηση λιγότερο εντατικών πρακτικών άρσης που προκαλούν ελάχιστη διαταραχή του εδάφους, βιολογική γεωργία και τη χρήση προσοθικών οργανικής ύλης στο έδαφος·
20. επισημαίνει τον σημαντικό ρόλο των εδαφών για τον καθαρισμό και τη διήθηση των υδάτων και, συνεπώς, τη συμβολή τους στην παροχή πόσιμου ύδατος σε μεγάλο μερίδιο του ευρωπαϊκού πληθυσμού· υπενθυμίζει ότι οι περιορισμένοι δεσμοί μεταξύ του δικαίου της ΕΕ για τα ύδατα και των δράσεων για την προστασία του εδάφους αναγνωρίστηκαν στον πρόσφατο έλεγχο καταλληλότητας της πολιτικής της ΕΕ για τα ύδατα· τονίζει την ανάγκη για βελτίωση της ποιότητας του εδάφους από κοινού με την ποιότητα και ποσότητα των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα·
21. τονίζει τη σημασία της επίτευξης μιας επονομαζόμενης «κοινωνίας με έξυπνη χρήση των υδάτων» για την υποστήριξη της αποκατάστασης και της προστασίας του εδάφους, καθώς και της διερεύνησης της στενής σχέσης μεταξύ της υγείας του εδάφους και της μόλυνσης των υδάτων· καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη χρήση συναφών ψηφιακών εργαλείων για την παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων και του εδάφους και της αποτελεσματικότητας των μέσων πολιτικής·
22. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει νομοθετική πρόταση για ένα σχέδιο αποκατάστασης της φύσης της ΕΕ το 2021 και υποστηρίζει ότι το σχέδιο αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει στόχους για την αποκατάσταση των εδαφών· υπογραμμίζει ότι το σχέδιο θα πρέπει να συνάδει με την αναθεωρημένη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους·
23. επαναλαμβάνει την έκκλησή του η αναθεώρηση των στόχων ανάκτησης υλικών που έχουν καθοριστεί στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων και τα τμήματά της που αφορούν συγκεκριμένα υλικά να περιλαμβάνει στόχο ανάκτησης υλικών για τα εδάφη εκσκαφής στην αναθεώρηση της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μια συστηματική διαγνωστική μέθοδο για την κατάσταση και το δυναμικό επαναχρησιμοποίησης του εδάφους εκσκαφής, καθώς και ένα σύστημα ανιχνευσιμότητας για τα εδάφη εκσκαφής και τακτικούς ελέγχους σε χώρους απόρριψης με σκοπό την πρόληψη της παράνομης απόρριψης μολυσμένων εδαφών που προέρχονται από εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εκτάσεις και τη διασφάλιση της συμβατότητάς τους με τις εκτάσεις υποδοχής τους·
24. τονίζει ότι ο κατακερματισμός και η απώλεια οικοτόπων στα παράκτια θαλάσσια οικοσυστήματα μειώνουν την ικανότητά τους να προστατεύουν τις ακτογραμμές, καθώς και να παρέχουν βιώσιμα μέσα διαβίωσης· αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο της προστασίας των ακτών στον μετριασμό της απειλής από την κλιματική αλλαγή στην ΕΕ και τονίζει την ανάγκη να συμπεριλάβει η Επιτροπή την προστασία και την αποκατάσταση των ακτών στη νέα στρατηγική της ΕΕ για την προστασία του εδάφους και στο σχέδιο αποκατάστασης της φύσης της ΕΕ, μαζί με τη διαχείριση με βάση το οικοσύστημα, όπως η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών και ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός· καλεί την Επιτροπή να θέσει σε προτεραιότητα την αποκατάσταση των παράκτιων περιοχών που λειτουργούν ως φυσικές θαλάσσιες άμυνες και έχουν επηρεαστεί δυσμενώς από την αστικοποίηση των ακτών, σε περιφέρειες που απειλούνται από τη διάβρωση των ακτών ή/και από πλημμύρες στο πλαίσιο του σχεδίου της ΕΕ για την αποκατάσταση της φύσης·
25. τονίζει ότι η βιοποικιλότητα του εδάφους αποτελεί την ίδια τη βάση για βασικές οικολογικές διεργασίες και σημειώνει με ανησυχία την αύξηση της υποβάθμισης του εδάφους και της σφράγισης του εδάφους, καθώς και τη μείωση της βιοποικιλότητας του εδάφους στην ευρωπαϊκή γεωργική περιοχή· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να θεσπίσει ένα κοινό πλαίσιο για την

⁽⁴²⁾ Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010* (Ευρωπαϊκή γεωργική απογραφή 2010). [Στο Διαδίκτυο] URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (στοιχεία Φεβρουαρίου 2014) — Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος του 19 % των καλλιεργήσιμων εκτάσεων με χειμερινές καλλιέργειες εδαφοκάλυψης, 21,5 % μειωμένη άρση και 4 % μηδενική καλλιέργεια.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

προστασία και τη διατήρηση του εδάφους και την αποκατάσταση της ποιότητας του εδάφους με βάση επιστημονικά δεδομένα και εκτιμήσεις οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων, και να αναπτύξει συγκεκριμένες λύσεις για την αντιμετώπιση των ζητημάτων των κομβικών σημείων στην Ευρώπη, με διττό σκοπό την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή με βάση τη φύση· πιστεύει ότι πρέπει να θεσπιστεί και να διατηρηθεί ισχυρή παρακολούθηση των οργανισμών του εδάφους και των τάσεων στο εύρος και τον όγκο τους σε ολόκληρη την ΕΕ· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την περαιτέρω έρευνα, μεταξύ άλλων σε διαφορετικά βάθη και ορίζοντες, καθώς και την παρακολούθηση και τις επωφελείς γεωργικές και δασοκομικές πρακτικές με σκοπό την αύξηση των οργανικών υλών του εδάφους σε μεγαλύτερο βάθος· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τους στόχους της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030· ζητεί να θεσπιστεί σαφής πορεία αναφορικά με τις προγραμματισμένες ενδιάμεσες αναθεωρήσεις και των δύο στρατηγικών, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά σημεία αφετηρίας των κρατών μελών·

26. θεωρεί ότι έχει ζωτική σημασία η επίτευξη υγιούς μικροβιώματος του εδάφους·

27. τονίζει ότι τα δάση της ΕΕ αποθηκεύουν περίπου 2,5 φορές περισσότερο άνθρακα στα εδάφη από ό,τι στη βιομάζα των δέντρων ⁽⁴³⁾·

28. τονίζει ότι η αποψίλωση ως πρακτική δασικής διαχείρισης καταστρέφει το συμβιωτικό και αλληλοεξαρτώμενο δίκτυο δέντρων και μυκήτων και ότι η ακόλουθη εκ νέου δημιουργία αυτού του δικτύου μετά την αποψίλωση είναι σχεδόν ανύπαρκτη· επισημαίνει ότι στα αρκτικά δάση αυτό το δίκτυο αποτελεί τον σημαντικότερο μηχανισμό συσώρευσης οργανικών υλών του εδάφους και ότι έχει συνεπώς ζωτική σημασία για τον παγκόσμιο κύκλο του άνθρακα ⁽⁴⁴⁾· επαναλαμβάνει ότι η αποψίλωση δεν μιμείται τη φυσική διαταραχή που προκαλείται από δασικές πυρκαγιές καθώς, αντίθετα με μια περιοχή αποψίλωσης μια περιοχή που έχει διαταραχθεί από πυρκαγιά χαρακτηρίζεται από πολύ μεγάλες ποσότητες νεκρών ξύλων και από έδαφος που είναι ανοικτό στον αποικισμό ειδών·

29. ζητεί την αυστηρή επιβολή προτύπων για την ορθή ζωοτεχνία στην κτηνοτροφία με σκοπό τη σημαντική μείωση της χρήσης των κτηνιατρικών φαρμάκων και της διάδοσής τους στα χωράφια μέσω της κοπριάς και για την αυστηρή επιβολή της οδηγίας για τα νιτρικά ιόντα·

30. επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία για αναθεώρηση της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την ιλύ καθαρισμού λυμάτων· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι η αναθεώρηση θα συμβάλει στην προστασία του εδάφους αυξάνοντας τις οργανικές ύλες στα εδάφη, ανακυκλώνοντας τα θρεπτικά συστατικά και μειώνοντας τη διάβρωση με παράλληλη προστασία των εδαφών και των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση·

31. καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τη συμπίεση και την προώθηση βιώσιμων γεωργικών μέτρων με στόχο τη μείωση της χρήσης βαρέων μηχανημάτων·

32. καλεί την Επιτροπή να αναθέσει στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Δεδομένων για το Έδαφος την παρακολούθηση των κατάλοιπων φυτοφαρμάκων καθώς και την αξιολόγηση της ποσότητας άνθρακα που είναι αποθηκευμένος στα ευρωπαϊκά εδάφη και τον καθορισμό στόχων αποκατάστασης και βελτίωσης της ποιότητας του εδάφους, μεταξύ άλλων μέσω αύξησης των οργανικών υλών του εδάφους, σύμφωνα με τις συστάσεις του IPCC και τις απαιτήσεις των ΣΒΑ·

33. πιστεύει ότι η βιώσιμη διαχείριση του εδάφους αποτελεί βασικό συστατικό της πολιτικής για την αγροτική παραγωγή και τα τρόφιμα σε βάθος χρόνου· αναγνωρίζει, ωστόσο, τη σημασία των νομικών διατάξεων που συμβάλλουν στην αποκατάσταση, τη διατήρηση και την αυστηρή προστασία των ανέπαφων εδαφών, εστιάζοντας μεταξύ άλλων στο έδαφος και στην αλλαγή της χρήσης της γης στους υγροτόπους, τους τυρφώνες, τις μόνιμες χορτολιβαδικές εκτάσεις και τους βοσκοτόπους·

34. ζητεί από τη νέα στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος να εντοπίσει και να προωθήσει καλές και καινοτόμους αγροτικές πρακτικές που μπορούν να αποτρέψουν και να μειώσουν την απειλή της αλάτωσης του εδάφους ή τον έλεγχο των αρνητικών επιπτώσεών της·

35. ενθαρρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμβάλλουν με αποτελεσματικό τρόπο στη μείωση της υπερβολικής χρήσης συνθετικών λιπασμάτων, ιδίως αζώτου, με μείωση των ανώτατων ορίων που έχουν καθοριστεί με την οδηγία για τα νιτρικά ιόντα· καλεί την Επιτροπή να βασιστεί στο ψήφισμα του Προγράμματος του ΟΗΕ για το περιβάλλον σχετικά με τη βιώσιμη διαχείριση του αζώτου και στον στόχο της διακήρυξης του Κολόμπο για τη μείωση κατά το ήμισυ των αποβλήτων αζώτου από όλες τις πηγές ως το 2030· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη βιώσιμη διαχείριση των θρεπτικών συστατικών, μεταξύ άλλων, μέσω της βελτίωσης της αποδοτικής χρήσης του αζώτου, της εκτατικοποίησης της κτηνοτροφίας σε καθορισμένες περιοχές, των μεικτών γεωργικών πρακτικών που περιλαμβάνουν συστήματα κτηνοτροφίας και καλλιέργειες, της αποδοτικής χρήσης της ζωικής

⁽⁴³⁾ Bruno De Vos κ. ά., *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey* (Τιμές δείκτη αναφοράς για τους εδαφικούς άνθρακες των δασών στην Ευρώπη: Αποτελέσματα έρευνας μεγάλης κλίμακας σχετικά με το έδαφος των δασών), *Geoderma*, Τεύχη 251 — 252, Αύγουστος 2015, σ. 33-46.

⁽⁴⁴⁾ K. E. Clemmensen κ. ά., *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest* (Οι ρίζες και οι συναφείς μύκητες προωθούν τη μακροπρόθεσμη παγίδευση του άνθρακα στο αρκτικό δάσος), *Science* 339, 1615, 2013.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

κοπριάς και της μεγαλύτερης χρήσης, με εναλλαγή, καλλιεργειών δέσμευσης αζώτου, όπως τα όσπρια, σε όλα τα σχετικά νομοθετήματα· καλεί την Επιτροπή να επιστήσει μεγαλύτερη προσοχή στις εκπομπές οξειδίων του αζώτου στο πλαίσιο της παγκόσμιας λογιστικής αερίων θερμοκηπίου και να καταβάλει περισσότερες ολοκληρωμένες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της υπερβολικής ποσότητας αζώτου ως ζήτημα που άπτεται του κλίματος, της φύσης και της υγείας, και να παράσχει κίνητρα για την καλύτερη διαχείριση του αζώτου σε επίπεδο αγροκτημάτων·

36. ζητεί την αναθεώρηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη με σκοπό την ενίσχυση των διατάξεων αυτής που αφορούν τις μολυσμένες εκτάσεις·

37. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει τη συνοχή μεταξύ της νέας στρατηγικής για την προστασία του εδάφους και της επικείμενης δασικής στρατηγικής της ΕΕ συμπεριλαμβανοντας βιώσιμες απαιτήσεις για τη διαχείριση του εδάφους, όπως αγροδασικές πρακτικές, στη δασική στρατηγική·

38. καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει τη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους και να εγκρίνει χωρίς καθυστέρηση το σχέδιο δράσης με τίτλο «Προς μια φιλοδοξία μηδενικής ρύπανσης για τον αέρα, το νερό και το έδαφος — δημιουργώντας έναν υγιέστερο πλανήτη για υγιέστερους ανθρώπους»· επικροτεί, εν προκειμένω, την πρόθεση της Επιτροπής για αύξηση της ασφάλειας δικαίου για τις εταιρείες και τους πολίτες μέσω του καθορισμού σαφών στόχων, μετρήσιμων επιδιώξεων και ενός σχεδίου δράσης·

39. τονίζει ότι οι αγροδασοπονικές πρακτικές μπορούν να επιφέρουν ενεργά οφέλη και συνέργειες για το περιβάλλον, όπως η δράση κατά της διάβρωσης, η βελτίωση της βιοποικιλότητας, η αποθήκευση άνθρακα και η ρύθμιση των υδάτων·

40. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τη διάχυτη μόλυνση που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»· επικροτεί, εν προκειμένω, την ανακοίνωση της Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας για τη βιώσιμη χρήση των φυτοφαρμάκων· υπενθυμίζει ότι υπάρχουν ήδη πολλές εναλλακτικές λύσεις αντί των συνθετικών φυτοφαρμάκων, όπως η ολοκληρωμένη φυτοπροστασία (IPM), και ότι η χρήση τους θα πρέπει να αυξηθεί· αναμένει από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανταποκριθούν χωρίς καθυστέρηση σε όλες τις εκκλήσεις του στο πλαίσιο του ψηφίσματος, της 16ης Ιανουαρίου 2019, σχετικά με την ενωσιακή διαδικασία έγκρισης φυτοφαρμάκων·

41. εκφράζει τη λύπη του διότι η διαδικασία εξουσιοδότησης των χημικών στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των περιβαλλοντικών κινδύνων και των οικοτοξικολογικών μελετών, δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη τον αντίκτυπό τους στα εδάφη· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή στη νέα στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος και σύμφωνα με τη στρατηγική για τη βιωσιμότητα των χημικών προϊόντων, να εγκρίνει κανονιστικά μέτρα με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των συνεπειών της ρύπανσης του εδάφους από χημικές ουσίες, ιδίως επίμονες και βιοσυσσωρευόμενες χημικές ουσίες (συμπεριλαμβανομένων πλαστικών και μικροπλαστικών), και να εξασφαλίσει ότι πληρούνται οι οικολογικά συναφείς συνθήκες δοκιμής που είναι αντιπροσωπευτικοί των συνθηκών που επικρατούν στα αγροκτήματα·

42. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει την έρευνα για τη γεφύρωση των κενών γνώσης σχετικά με το δυναμικό της βιοποικιλότητας του εδάφους για την αντιμετώπιση της ρύπανσης του εδάφους και των επιπτώσεων της ρύπανσης στη βιοποικιλότητα του εδάφους, και να καλύψει χωρίς καθυστέρηση τα νομοθετικά κενά όσον αφορά την τοξικότητα των βιοκτόνων και των κτηνιατρικών προϊόντων για το έδαφος και τους οργανισμούς του· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν το έργο των αρμόδιων υπηρεσιών για τη διασφάλιση της ανάπτυξης και προώθησης εναλλακτικών λύσεων για τα πλέον τοξικά βιοκτόνα στο πλαίσιο της διαχείρισης των κτηνιατρικών παρασίτων· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει, σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων, ευρωπαϊκά όρια σχετικά με τη ρύπανση από υπερφθοριωμένες και πολυφθοριωμένες αλκυλιωμένες ουσίες (PFAS) στα εδάφη, βάσει της αρχής της προφύλαξης·

43. εκφράζει τη λύπη του διότι στον έλεγχο καταλληλότητας της νομοθεσίας της ΕΕ για τα ύδατα δεν γίνεται συζήτηση για τις δυνατότητες της ευρύτερης ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης των λεκανών απορροής, συνδέοντας τα σχέδια διαχείρισης των λεκανών απορροής με τα ευρύτερα σχέδια για την προστασία του εδάφους· φρονεί ότι μια τέτοια ολοκληρωμένη ανάλυση και λήψη των αποφάσεων θα ήταν επωφελής για αρκετούς διαφορετικούς στόχους της πολιτικής της ΕΕ και ενδέχεται επίσης να οδηγήσει οφέλη σε επίπεδο τοπικής διακυβέρνησης·

44. καλεί τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν καλύτερα τον σχεδιασμό για τα ύδατα και το έδαφος, με συνδυασμένες αξιολογήσεις των πιέσεων και των κινδύνων (μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών) και την έγκριση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης σε μέτρα που θα εξασφαλίσουν προστασία σε αμφότερα αυτά τα περιβαλλοντικά μέσα·

45. συμφωνεί με τον ΕΟΠ ότι χρειάζεται εναρμονισμένη, αντιπροσωπευτική παρακολούθηση του εδάφους σε ολόκληρη την Ευρώπη προκειμένου να αναπτυχθεί ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης των υπερβάσεων των καίριας σημασίας ανώτατων ορίων και να καθοδηγηθεί η βιώσιμη διαχείριση του εδάφους⁽⁴⁵⁾· καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να βελτιώσουν και να επιταχύνουν τη συλλογή και την ενσωμάτωση δεδομένων σχετικά με την κατάσταση του εδάφους και τις τάσεις και τις απειλές για το έδαφος σε επίπεδο ΕΕ· επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τη δημιουργία του Παρατηρητηρίου Εδάφους της ΕΕ, το οποίο βασίζεται

⁽⁴⁵⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *The European environment — state and outlook 2020* (Το ευρωπαϊκό περιβάλλον — Κατάσταση και προοπτικές), 2019.

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

στο σύστημα παρατήρησης εδάφους LUCAS· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει μακροχρόνια λειτουργικότητα για αμφότερα τα μέσα καθώς και επαρκείς πόρους που θα διασφαλίσουν τη βέλτιστη και τακτική παρακολούθηση των βιολογικών χαρακτηριστικών του εδάφους και των φυσικοχημικών του ιδιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της παρουσίας αγροχημικών ουσιών και άλλων ρύπων, όπως ρύπων που προκαλούν νέες ανησυχίες· θεωρεί ότι αυτό έχει θεμελιώδη σημασία για την κάλυψη του κενού όσον αφορά τα δεδομένα και τους δείκτες και για την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας· υπογραμμίζει την ανάγκη για καλύτερη κατανόηση των διαδικασιών που οδηγούν σε υποβάθμιση της γης και απερίμωση στην ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει μεθοδολογία και συναφείς δείκτες για την αξιολόγηση και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την έκταση της απερίμωσης και της υποβάθμισης της γης στην ΕΕ·

46. επισημαίνει ότι 13 κράτη μέλη έχουν δηλώσει ότι αποτελούν θιγόμενα μέρη στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμωσης (UNCCD)· καλεί την Επιτροπή να ενσωματώσει στην ευρωπαϊκή πολιτική τους ΣΒΑ που σχετίζονται με το έδαφος·

47. επισημαίνει τις προκλήσεις της διακυβέρνησης, του συντονισμού, της επικοινωνίας, της οικονομικής, τεχνικής και νομικής φύσης που εμποδίζουν τη βελτίωση της συνέπειας και της διαλειτουργικότητας της ενωσιακής και εθνικής παρακολούθησης του εδάφους και της συλλογής πληροφοριών· ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις αυτές και να επιταχύνουν τη συνεργασία, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων της ΕΕ για την προστασία του εδάφους, με σκοπό την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του εδάφους και την αποφυγή αλληλεπικαλύψεων και περιττών γραφειοκρατικών επιβαρύνσεων και δαπανών για τα κράτη μέλη και τις ΜΜΕ·

48. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν και να εντείνουν τις προσπάθειες για την πλήρη αξιοποίηση της αξίας των υδάτων, ιδίως με σκοπό την επίτευξη της πλήρους επαναχρησιμοποίησης των θρεπτικών συστατικών και των πολύτιμων συστατικών που υπάρχουν στα λύματα προκειμένου να βελτιωθεί η κυκλικότητα στη γεωργία και να αποφευχθεί η υπερβολική εκροή θρεπτικών συστατικών στο περιβάλλον·

49. καλεί την Επιτροπή να διευκολύνει τη διοργάνωση ετήσιας διάσκεψης με τη συμμετοχή των κρατών μελών και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, δίνοντάς τους κρίσιμο ρόλο μέσω θεματικών διαλόγων·

50. αναγνωρίζει πόσο σημαντική είναι η ύπαρξη υγιούς εδάφους, δεδομένου ότι αποτελεί τη μεγαλύτερη χερσαία δεξαμενή για τη δέσμευση και την αποθήκευση άνθρακα, ιδίως σε συνδυασμό με τα συμπληρωματικά οφέλη των υγροτόπων και των λύσεων που βασίζονται στη φύση, που πρέπει να διευκολύνουν την επίτευξη των κλιματικών στόχων για το 2030, καθώς και του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα το αργότερο έως το 2050· τονίζει ότι η νέα στρατηγική για την προστασία του εδάφους θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η συμβολή των εδαφών στον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή συνάδει με την υπόλοιπη αρχιτεκτονική της πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα· καλεί, συνεπώς, τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την αποκατάσταση και τη βιώσιμη χρήση του εδάφους ως εργαλείου για την πολιτική για το κλίμα στα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) και ιδίως σε μέτρα που εφαρμόζονται στους τομείς της γεωργίας και της χρήσης γης, της αλλαγής χρήσης γης και της δασοπονίας (LULUCF) και να διασφαλίζουν τη διατήρηση, την αποκατάσταση και την ενίσχυση των δεξαμενών δέσμευσης άνθρακα (ιδίως σε περιοχές με έδαφη πλούσια σε άνθρακα, όπως οι χορτολιβαδικές εκτάσεις και οι τυρφώνες), καθώς και να λαμβάνουν μέτρα για να επιδιώκουν την προώθηση της βιώσιμης χρήσης του εδάφους στη γεωργική πολιτική και τη μείωση των γεωργικών εκπομπών· πιστεύει ότι θα πρέπει να υποστηριχθούν μέτρα για την αύξηση της δέσμευσης του άνθρακα στα εδάφη· επικροτεί, ιδίως, την ανακοίνωση της Επιτροπής για μια πρωτοβουλία για την ανθρακοδεσμευτική γεωργία και ενθαρρύνει την Επιτροπή να διερευνήσει αρκετές επιλογές·

51. θεωρεί ότι οι μη βιώσιμες πρακτικές που επιφέρουν απώλειες του οργανικού άνθρακα του εδάφους και συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή πρέπει να αποφεύγονται· εκφράζει τη λύπη του διότι οι εκτιμήσεις που σχετίζονται με την περιεκτικότητα σε άνθρακα περιορίζονται στο επιφανειακό έδαφος και καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να παράξουν σχετικά δεδομένα που αφορούν την περιεκτικότητα σε άνθρακα των κατώτερων στρώσεων του εδάφους, τα οποία θα βελτιώσουν την κατανόηση του ευρύτερου δυναμικού του εδάφους για κατακράτηση και αύξηση της περιεκτικότητας σε άνθρακα·

52. καλεί την Επιτροπή να ορίσει, στην επικείμενη αναθεώρηση του κανονισμού LULUCF, μια ημερομηνία στόχο για τη μετατροπή όλων των γεωργικών εδαφών σε καθαρή δεξαμενή άνθρακα, σύμφωνα με τους στόχους της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα ως το 2050·

53. επισημαίνει ότι η ανθρακοδεσμευτική γεωργία μπορεί να επιφέρει πολλαπλά οφέλη: μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, βελτιωμένη ικανότητα παραγωγής και ανθεκτικότητας του εδάφους, αυξημένη βιοποικιλότητα και μείωση των απορροών θρεπτικών συστατικών· ζητεί την ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων, της δικτύωσης και της μεταφοράς γνώσεων με σκοπό την επιτάχυνση της δέσμευσης άνθρακα και την αύξηση της ποσότητας άνθρακα που αποθηκεύεται στο έδαφος και, συνεπώς, την παροχή λύσεων για την πρόκληση της κλιματικής αλλαγής·

54. τονίζει ότι η μη βιώσιμη χρήση της γης απελευθερώνει άνθρακα του εδάφους στην ατμόσφαιρα έπειτα από αιώνες ή χιλιετίες που αυτός ανήκε στο οικοσύστημα του εδάφους·

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

55. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι ο πολυλειτουργικός ρόλος του εδάφους εξετάζεται δεόντως από την έρευνα, να ενισχύσουν την ειδική για το έδαφος ερευνητική καινοτομία και χρηματοδότηση και να προσαρμόσουν τα σχετικά υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα για τη διευκόλυνση αυτών των ερευνητικών έργων, ώστε να αντικατοπτρίζουν τα ειδικά χαρακτηριστικά του εδάφους στις σχετικές έρευνες· επικροτεί εν προκειμένω τη δρομολόγηση της αποστολής για την υγεία του εδάφους και των τροφίμων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»· ζητεί την ενίσχυση του ρόλου του Παρατηρητηρίου Εδάφους της ΕΕ και του ευρωπαϊκού κέντρου δεδομένων για το έδαφος και την ανάθεση επαρκούς χρηματοδότησης σε αυτά προκειμένου να είναι σε θέση να εκτελέσουν την αποστολή τους και να επιτύχουν τους στόχους της νέας στρατηγικής για την προστασία του εδάφους· ζητεί, ακόμα, από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν εμπειρογνομosύνη στον τομέα της ταξινόμησης σχετικά με τη βιοποικιλότητα του εδάφους και γνώσεις σχετικά με τις συνέπειες των συνθηκών που επικρατούν στο έδαφος για τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των οικοσυστημάτων· υπογραμμίζει την αλληλεξάρτηση μεταξύ εδαφών και υδάτων και ζητεί ειδική στήριξη για την έρευνα σχετικά με τον θετικό ρόλο που διαδραματίζουν τα υγιή εδάφη στην περαιτέρω μείωση της διαχυσής της μόλυνσης στα ύδατα·

56. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παράσχουν επαρκή χρηματοδοτική στήριξη και κίνητρα για την προώθηση της προστασίας του εδάφους, της βιώσιμης διαχείρισής του, της διατήρησης και αποκατάστασής του, καθώς και της καινοτομίας και της έρευνας μέσω της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής συνοχής, του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και άλλων διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων· ενθαρρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντοπίσουν τις εκτάσεις που εμφανίζουν διάβρωση και χαμηλή περιεκτικότητα σε οργανικό άνθρακα και τις εκτάσεις που εμφανίζουν συμπίεση, και οι οποίες θα μπορούσαν να ωφεληθούν από στοχευμένη χρηματοδότηση·

57. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν επαρκή επίπεδα ανθρώπινων πόρων και την οικονομική βιωσιμότητα των οργανισμών που συμμετέχουν στις εργασίες που σχετίζονται με τη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους· επισημαίνει ότι το επαρκές επίπεδο ειδικά καταρτισμένου προσωπικού αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχημένη υλοποίηση των πολιτικών της Ένωσης· ζητεί, ως εκ τούτου, από την Επιτροπή να εξασφαλίσει επαρκή επίπεδα προσωπικού, κυρίως για τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος·

58. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα για την εναρμονισμένη και ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων, ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης, και την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την προστασία του εδάφους, τη βιώσιμη διαχείριση και την αποκατάστασή του σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και τη μεγιστοποίηση των συνεργειών μεταξύ των υφιστάμενων συστημάτων παρακολούθησης και εργαλείων της ΚΓΠ·

59. θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αποτελούν τις βασικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για ενωσιακή ή εθνική χρηματοδότηση·

60. θεωρεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση του εδάφους σε τακτά χρονικά διαστήματα που δεν θα υπερβαίνουν την πενταετία· θεωρεί ότι όλα τα δεδομένα που συλλέγονται σχετικά με το έδαφος θα πρέπει να δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο·

61. υποστηρίζει πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη βελτίωση της ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τον θετικό αντίκτυπο των λειτουργιών και της προστασίας του εδάφους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με τη βιώσιμη διαχείριση, την προστασία και την αποκατάσταση του εδάφους, τη δημόσια υγεία και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα· τονίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του κοινού για την επιτυχία της νέας στρατηγικής για την προστασία του εδάφους και τη διασφάλιση της συμμετοχής των πολιτών, κυρίως των ιδιοκτητών γης, των γεωργών και των δασοπόνων, ως βασικών δρώντων στο πλαίσιο της διαχείρισης του εδάφους· ζητεί να υπάρξει μεγαλύτερη συνεργασία με το ευρύ κοινό όσον αφορά την υγεία του εδάφους και την περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και να υποστηριχθούν οι κοινοτικές πρωτοβουλίες για την προστασία και τη βιώσιμη χρήση του εδάφους· εκφράζει τη στήριξή του για την Παγκόσμια Ημέρα Εδαφών και ζητεί την ανάληψη περαιτέρω δράσης για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σε αυτό το πλαίσιο·

62. τονίζει ότι οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που καλύπτονται στην επικείμενη υποχρεωτική νομοθεσία για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την περιβαλλοντική δέουσα επιμέλεια θα πρέπει να περιλαμβάνουν την υποβάθμιση του εδάφους με βάση τους στόχους και τις επιδιώξεις της νέας στρατηγικής της ΕΕ για την προστασία του εδάφους·

63. καλεί την Επιτροπή, ως παγκόσμιο ηγέτη στον τομέα του περιβάλλοντος, να συμπεριλάβει στη νέα στρατηγική της ΕΕ για την προστασία του εδάφους την προστασία και τη βιώσιμη χρήση του εδάφους σε όλες τις σχετικές πτυχές της εξωτερικής πολιτικής της και, ιδίως, να λαμβάνει αυτή την προοπτική πλήρως υπόψη κατά τη σύναψη διεθνών συμφωνιών και την αναθεώρηση των υφιστάμενων·

64. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλαμβάνει την προστασία του εδάφους στα κεφάλαια των εμπορικών συμφωνιών που αφορούν το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη, λαμβάνοντας μέτρα για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης του εδάφους που εισάγεται από τις χώρες αυτές, συμπεριλαμβανομένης της υποβάθμισης που προκαλείται από βιοκαύσιμα με ιδιαίτερα αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και να μην εξάγει την υποβάθμιση του εδάφους· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες στην ΕΕ συμμορφώνονται με τα ίδια πρότυπα για το περιβάλλον και τη βιώσιμη χρήση της γης·

Τετάρτη 28 Απριλίου 2021

65. κατανοεί τη σημασία της συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων των απειλών για το έδαφος· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να αποτελέσουν παράδειγμα και να εξετάσουν το ενδεχόμενο να δρομολογήσουν ένα σύμφωνο για το έδαφος στο πλαίσιο του ΟΗΕ·

66. εκφράζει τη στήριξή του για την πρωτοβουλία «Caring for Soil is Caring for Life» (Η φροντίδα του εδάφους είναι φροντίδα της ζωής), την αποστολή του προγράμματος Ορίζων που έχει προταθεί από το συμβούλιο αποστολής για την υγεία του εδάφους και τα τρόφιμα, με στόχο να διασφαλισθεί ότι ποσοστό 75 % των εδαφών είναι υγιή έως το 2030 για υγιή τρόφιμα, ανθρώπους, φύση και κλίμα·

67. συνιστά την ανάπτυξη νέων πράσινων, δασικών και αγροδασοπονικών εκτάσεων, ιδίως σε αστικές περιοχές, προκειμένου να αντισταθμιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις του ισχύοντος υψηλού επιπέδου σφράγισης του εδάφους στις ευρωπαϊκές πόλεις·

68. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.
